

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

«Προσαρμογή των διατάξεων του εσωτερικού δικαίου προς τις διατάξεις του καταστατικού του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου που κυρώθηκε με τον ν. 3003/2002 (ΦΕΚ Α' 75)»

Μέρος Α'

Διατάξεις ουσιαστικού ποινικού δικαίου.

I. Γενικό μέρος.

Άρθρο 1

Εφαρμογή διατάξεων Ποινικού Κώδικα.

Για τα εγκλήματα που προβλέπονται στον παρόντα νόμο, και δεν ρυθμίζονται ειδικότερα από αυτόν, εφαρμόζονται οι διατάξεις του Ποινικού Κώδικα.

Άρθρο 2

Τοπικά όρια ισχύος του νόμου.

Οι ελληνικοί ποινικοί νόμοι εφαρμόζονται σε ημεδαπούς και αλλοδαπούς, ανεξάρτητα από τους νόμους του τόπου της τέλεσης, για τις πράξεις των άρθρων 7 έως 15.

Άρθρο 3

Παραγραφή.

Τα κακουργήματα των άρθρων 7 έως 13 δεν υπόκεινται σε παραγραφή.

Άρθρο 4

Ορισμοί.

1. Ως πρόσωπα που προστατεύονται κατά το διεθνές ανθρωπιστικό δίκαιο θεωρούνται:

α. σε διεθνείς ένοπλες συρράξεις: πρόσωπα που προστατεύονται σύμφωνα με τις Συμβάσεις της Γενεύης του 1949 και του πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου του 1977, ιδίως οι τραυματίες, οι ασθενείς, οι ναυαγοί, οι αιχμάλωτοι πολέμου και ο άμαχος πληθυσμός.

β. σε μη διεθνείς ένοπλες συρράξεις: οι τραυματίες, οι ασθενείς, οι ναυαγοί, καθώς και πρόσωπα που δεν λαμβάνουν μέρος στις εχθροπραξίες και βρίσκονται στην εξουσία του αντιπάλου μέρους.

γ. σε διεθνείς και μη διεθνείς ένοπλες συρράξεις: τα μέλη των ενόπλων δυνάμεων και μαχητές της αντίπαλης πλευράς, οι οποίοι έχουν παραδώσει τον οπλισμό τους ή είναι άλλως ανυπεράσπιστοι.

2. Στρατιωτικός διοικητής θεωρείται και κάθε πρόσωπο που ασκεί εν τοις πράγμασι εξουσία διοίκησης, ελέγχου και έκδοσης προσταγών.

3. Πολιτικός προϊστάμενος θεωρείται και κάθε πρόσωπο που ασκεί εν τοις πράγμασι εξουσία και έλεγχο εντός πολιτικού οργανισμού ή επιχείρησης.

Άρθρο 5 Προσταγή

1. Η προσταγή από ιεραρχικά ανώτερο, στρατιωτικό ή πολιτικό, προς τον δράστη των αξιόποινων πράξεων των άρθρων 7 και 8 δεν αίρει τον άδικο χαρακτήρα τους.

2. Μένουν ατιμώρητες και δεν καταλογίζονται οι πράξεις των άρθρων 9 έως 15, τις οποίες κάποιος επιχειρεί για να εκτελέσει προσταγή που του έδωσε, σύμφωνα με τους νόμιμους τύπους, η αρμόδια αρχή, εφόσον δεν γνωρίζει ότι η προσταγή είναι παράνομη και η προσταγή δεν είναι προδήλως παράνομη. Στην περίπτωση αυτή ως αυτουργός τιμωρείται εκείνος που έδωσε την προσταγή.

Άρθρο 6

Ευθύνη στρατιωτικών διοικητών και άλλων ιεραρχικά ανωτέρων.

1. Στρατιωτικός διοικητής ή πολιτικός προϊστάμενος που παραλείπει να παρεμποδίσει υφιστάμενό του να διαπράξει έγκλημα αυτού του νόμου, μολονότι έχει τη δυνατότητα να το κάνει, γνωρίζοντας και αποδεχόμενος την τέλεση αυτού, τιμωρείται ως αυτουργός της πράξης που τελέστηκε από τον υφιστάμενο του.

II Ειδικό μέρος.

Άρθρο 7

Γενοκτονία.

1. Όποιος, με σκοπό να καταστρέψει, εν όλω ή εν μέρει, μια εθνική, εθνοτική, φυλετική ή θρησκευτική ομάδα, σκοτώνει με πρόθεση μέλη αυτής της ομάδας τιμωρείται με ισόβια κάθειρξη.

2. Όποιος, με σκοπό να καταστρέψει, εν όλω ή εν μέρει, μια εθνική, εθνοτική, φυλετική ή θρησκευτική ομάδα, με πρόθεση

α) προκαλεί σε μέλη της ομάδας βαριά σωματική ή διανοητική βλάβη,

β) επιβάλλει στην ομάδα συνθήκες διαβίωσης ικανές να προκαλέσουν την πλήρη ή μερική φυσική της εξόντωση,

γ) επιβάλλει μέτρα που σκοπεύουν στην παρεμπόδιση των γεννήσεων εντός της ομάδας,

δ) μεταφέρει δια της βίας ανηλίκους της μιας ομάδας σε άλλη ομάδα τιμωρείται με κάθειρξη.

3. Όποιος άμεσα και δημόσια παρακινεί άλλους να διαπράξουν τις πράξεις των παρ. 1 και 2 τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών.

Άρθρο 8

Εγκλήματα κατά της ανθρωπότητας.

Όποιος στο πλαίσιο ευρείας ή συστηματικής επίθεσης κατά άμαχου πληθυσμού, κατ' εφαρμογή ή προς εξυπηρέτηση της πολιτικής ενός κράτους ή μιας οργάνωσης που ασκεί οιονεί κρατική εξουσία:

1. σκότωσε άλλους τιμωρείται με ισόβια κάθειρξη.

2. με σκοπό να καταστρέψει εν όλω ή εν μέρει έναν πληθυσμό επιβάλλει στον πληθυσμό αυτό ή σε τμήμα του συνθήκες διαβίωσης πρόσφορες να προκαλέσουν την εν όλω ή εν μέρει καταστροφή του τιμωρείται με κάθειρξη τουλάχιστον δέκα ετών.

3. ενεργεί εμπόριο δούλων ή εμπορία ανθρώπων ή υποδουλώνει καθ' οιονδήποτε άλλο τρόπο άλλον τιμωρείται με κάθειρξη τουλάχιστον δέκα ετών και χρηματική ποινή τουλάχιστον πενήντα χιλιάδων ευρώ. Η τέλεση των πράξεων αυτών κατά ανηλίκων συνιστά επιβαρυντική περίσταση.

4. εκτοπίζει πληθυσμό, ο οποίος βρίσκεται νόμιμα σε μια περιοχή, ή τον μετακινεί βίαια μεταφέροντας τον με απέλαση ή με άλλα μέτρα καταναγκασμού σε άλλο κράτος ή άλλη περιοχή, χωρίς αυτό να επιτρέπεται από το διεθνές δίκαιο, τιμωρείται με κάθειρξη.

5. αποστερεί σε σημαντικό βαθμό την σωματική ελευθερία προσώπου κατά παράβαση θεμελιωδών κανόνων του διεθνούς δικαίου τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών.

6. υποβάλλει πρόσωπο, που βρίσκεται υπό την κράτηση ή τον έλεγχο του, σε βασανιστήρια προκαλώντας του σημαντικές σωματικές ή ψυχικές βλάβες ή πόνο που δεν είναι απλώς συνέπεια νόμιμων κυρώσεων τιμωρείται με κάθειρξη τουλάχιστον δέκα ετών. Αν οι πράξεις αυτές επέφεραν τον θάνατο του θύματος επιβάλλεται ισόβια κάθειρξη.

7 α) τελεί βιασμό, σωματεμπορία ή άλλη αντίστοιχης βαρύτητας πράξη γενετήσιας βίας τιμωρείται με κάθειρξη τουλάχιστον δέκα ετών, αν η πράξη δεν τιμωρείται αυστηρότερα με άλλη ποινική διάταξη.

β) υποβάλλει άλλον σε στέρωση τιμωρείται με κάθειρξη.

γ) με σκοπό να επηρεάσει την εθνική σύνθεση ενός πληθυσμού κατακρατεί παράνομα έγκυο γυναίκα, η οποία κατέστη έγκυος δια της βίας ή απειλής τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών.

8. ενεργεί διώξεις κατά μιας ομάδας ή κοινότητας παραβιάζοντας θεμελιώδη ανθρώπινα δικαιώματα για λόγους πολιτικούς, φυλετικούς, εθνικούς, εθνοτικούς, πολιτιστικούς ή θρησκευτικούς ή λόγους φύλου ή για άλλους λόγους που είναι ανεπίτρεπτοι κατά το διεθνές δίκαιο, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών.

9. προκαλεί την εξαφάνιση άλλου και, με σκοπό να τον αποστερήσει για παρατεταμένο χρονικό διάστημα από την προστασία της πολιτείας,

α) τον απάγει κατ' εντολή ή με την επιδοκίμασία κράτους ή πολιτικής οργάνωσης, ή του στερεί την ελευθερία κίνησης σε σημαντικό βαθμό, χωρίς να παρέχονται στην συνέχεια άμεσες και ακριβείς πληροφορίες για την τύχη του και τον τόπο όπου ευρίσκεται,

β) κατ' εντολή κράτους ή πολιτικής οργάνωσης ή κατά παράβαση νομικής υποχρέωσης αρνείται να παράσχει αμελλητί πληροφορίες σχετικά με την τύχη και τον τόπο παραμονής του προσώπου κατά του οποίου τελέσθηκε η πράξη του προηγούμενου εδαφίου ή παρέχει ψευδείς πληροφορίες, τιμωρείται με κάθειρξη τουλάχιστον δέκα ετών.

10. προκαλεί σε άλλον βαριά σωματική ή διανοητική βλάβη, τιμωρείται με κάθειρξη. Αν από την πράξη επήλθε θάνατος, τιμωρείται με ισόβια κάθειρξη.

11. διαπράττει ένα από τα ανωτέρω εγκλήματα με σκοπό να διατηρήσει ένα θεσμοθετημένο καθεστώς συστηματικής καταπίεσης και κυριάρχησης μιας φυλετικής ομάδας επί κάποιας άλλης, τιμωρείται με κάθειρξη τουλάχιστον δέκα ετών, εφόσον δεν τιμωρείται αυστηρότερα με άλλη διάταξη.

Άρθρο 9

Εγκλήματα πολέμου κατά προσωπικών αγαθών.

1. Όποιος σε σχέση με διεθνή ή μη διεθνή ένοπλη σύρραξη:

α. σκοτώνει πρόσωπο, που προστατεύεται κατά το διεθνές ανθρωπιστικό δίκαιο,

β. συλλαμβάνει ως όμηρο πρόσωπο, που προστατεύεται κατά το διεθνές ανθρωπιστικό δίκαιο,

γ. υποβάλλει σε βασανιστήρια ή απάνθρωπη μεταχείριση πρόσωπο, που προστατεύεται κατά το διεθνές ανθρωπιστικό δίκαιο προκαλώντας σε αυτό σημαντικές σωματικές ή ψυχικές βλάβες,

δ. βιάζει, εξωθεί στην πορνεία ή υποβάλλει σε στέρωση πρόσωπο που προστατεύεται από το διεθνές ανθρωπιστικό δίκαιο ή κατακρατεί παράνομα γυναίκα που κατέστη έγκυος δια της βίας ή απειλής με σκοπό να επηρεάσει την εθνική σύνθεση ενός πληθυσμού, ή με άλλο τρόπο ασκεί αντίστοιχης βαρύτητας γενετήσια βία κατά προσώπου που προστατεύεται από το διεθνές ανθρωπιστικό δίκαιο,

ε. στρατολογεί ανηλίκους που δεν έχουν συμπληρώσει το δέκατο πέμπτο έτος ή τους εντάσσει σε ένοπλες δυνάμεις ή ομάδες ή τους εξαναγκάζει να συμμετέχουν ενεργώς σε εχθροπραξίες,

στ. εκτοπίζει ή μετακινεί βίαια πρόσωπα που προστατεύονται κατά το διεθνές ανθρωπιστικό δίκαιο και βρίσκονται νομίμως σε μια περιοχή μεταφέροντας τα με απέλαση ή άλλα μέτρα καταναγκασμού σε άλλο κράτος ή περιοχή, κατά παράβαση των κανόνων του διεθνούς δικαίου και χωρίς αυτό να επιβάλλεται από λόγους ασφάλειας των προσώπων αυτών ή από επιτακτικούς στρατιωτικούς λόγους,

ζ. επιβάλλει ή εκτελεί κατά προσώπου που προστατεύεται κατά το διεθνές ανθρωπιστικό δίκαιο σημαντική, ιδίως θανατική ή στερητική της ελευθερίας, ποινή, χωρίς αυτό το πρόσωπο να έχει προηγουμένως καταδικασθεί στο πλαίσιο μιας αμερόληπτης, τακτικής δικαστικής διαδικασίας, η οποία παρέχει όλες τις απαιτούμενες κατά το διεθνές δίκαιο δικαστικές εγγυήσεις,

η. προκαλεί κίνδυνο ζωής ή σοβαρής βλάβης της υγείας σε πρόσωπο, που προστατεύεται κατά το διεθνές ανθρωπιστικό δίκαιο

αα) υποβάλλοντας αυτό σε πειράματα τα οποία δεν είναι ιατρικά αναγκαία ούτε διεξάγονται προς το συμφέρον του και στα οποία το πρόσωπο αυτό δεν συναίνεσε ελεύθερα και ρητά,

ββ) αφαιρώντας από αυτό ιστούς ή όργανα προκειμένου να χρησιμοποιηθούν σε μεταμόσχευση, εφόσον δεν πρόκειται για λήψη αίματος ή αφαίρεση δέρματος για θεραπευτικούς σκοπούς, σύμφωνα με τους γενικά αναγνωρισμένους κανόνες της ιατρικής επιστήμης, και το πρόσωπο αυτό δεν συναίνεσε ελεύθερα και ρητά,

γγ) εφαρμόζοντας σε αυτό μη αναγνωρισμένες θεραπευτικές μεθόδους, χωρίς αυτό να είναι ιατρικά αναγκαίο, και το πρόσωπο αυτό δεν συναίνεσε ελεύθερα και ρητά,

θ. υποβάλλει πρόσωπο που προστατεύεται κατά το διεθνές ανθρωπιστικό δίκαιο σε ιδιαίτερα εξευτελιστική ή ταπεινωτική μεταχείριση,

τιμωρείται στην περίπτωση α) με ισόβια κάθειρξη και στις υπόλοιπες περιπτώσεις με κάθειρξη τουλάχιστον δέκα ετών.

2. Όποιος σε σχέση με διεθνή ή μη διεθνή ένοπλη σύρραξη τραυματίζει μέλος αντίπαλων ενόπλων δυνάμεων ή μαχητή της αντίπαλης πλευράς, ο οποίος είχε ήδη παραδοθεί ή με άλλο τρόπο τεθεί εκτός μάχης, τιμωρείται με κάθειρξη,

3. Όποιος σε σχέση με διεθνή ένοπλη σύρραξη

α. κατακρατεί παράνομα πρόσωπο που προστατεύεται κατά το διεθνές ανθρωπιστικό δίκαιο, ή καθυστερεί αδικαιολόγητα τον επαναπατρισμό του,

β. ως μέλος δύναμης κατοχής μεταφέρει τμήμα του πληθυσμού της δύναμης αυτής σε περιοχή που τελεί υπό κατοχή,

γ. εξαναγκάζει ένα πρόσωπο που προστατεύεται κατά το διεθνές ανθρωπιστικό δίκαιο με βία ή με απειλή κακού να υπηρετήσει στις ένοπλες δυνάμεις μιας εχθρικής δύναμης ή να συμμετάσχει στις στρατιωτικές επιχειρήσεις κατά της χώρας του τιμωρείται με κάθειρξη.

Άρθρο 10

Εγκλήματα πολέμου κατά της ιδιοκτησίας και άλλων δικαιωμάτων.

1. Όποιος στο πλαίσιο διεθνούς ή μη διεθνούς ένοπλης σύρραξης, λεηλατεί ή, χωρίς αυτό να επιβάλλεται από στρατιωτική αναγκαιότητα, καταστρέφει καθ' οιονδήποτε τρόπο σε σημαντική έκταση αντικείμενα της εχθρικής πλευράς που βρίσκονται στην κατοχή της δικής του πλευράς, τα ιδιοποιείται ή τα κατάσχει τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών.

2. Όποιος στο πλαίσιο διεθνούς ένοπλης σύρραξης διακηρύσσει, αντίθετα προς το διεθνές δίκαιο, την κατάργηση ή την αναστολή δικαιωμάτων ή αξιώσεων όλων ή ενός σημαντικού τμήματος των μελών της αντίπαλης πλευράς ή καθιστά αδύνατη την διεκδίκησή τους ενώπιον δικαστηρίου τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών.

Άρθρο 11

Εγκλήματα πολέμου κατά ανθρωπιστικών επιχειρήσεων και εμβλημάτων.

1. Όποιος στο πλαίσιο διεθνούς ή μη διεθνούς ένοπλης σύρραξης:

α) κατευθύνει επίθεση εναντίον προσώπων, εγκαταστάσεων, υλικού, μονάδων ή οχημάτων που εντάσσονται σε αποστολή ανθρωπιστικής βοήθειας ή σε ειρηνευτική αποστολή σύμφωνα με τον Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών, για όσο διάστημα δικαιούνται της προστασίας που παρέχεται σε αμάχους και πολιτικά αντικείμενα, σύμφωνα με το διεθνές ανθρωπιστικό δίκαιο.

β) κατευθύνει επίθεση εναντίον προσώπων, κτιρίων, υλικού, υγειονομικών μονάδων και υγειονομικών μέσων μεταφοράς, που φέρουν τα διακριτικά εμβλήματα των συμβάσεων της Γενεύης σύμφωνα με το ανθρωπιστικό διεθνές δίκαιο τιμωρείται με πρόσκαιρη κάθειρξη.

2. Όποιος, στο πλαίσιο διεθνούς ή μη διεθνούς ένοπλης σύρραξης, χρησιμοποιεί παράνομα τα διακριτικά εμβλήματα των Συμβάσεων της Γενεύης, τη σημαία ανακωχής ή τη σημαία, τα στρατιωτικά διακριτικά και την στολή του εχθρού ή των Ηνωμένων Εθνών και με αυτόν τον τρόπο σκοτώνει άλλον, τιμωρείται με ισόβια κάθειρξη. Αν προκαλεί σε άλλον βαριά σωματική βλάβη τιμωρείται με κάθειρξη.

Άρθρο 12

Εγκλήματα πολέμου με χρήση απαγορευμένων μεθόδων διεξαγωγής του πολέμου.

Όποιος στο πλαίσιο διεθνούς ή μη διεθνούς ένοπλης σύρραξης:

1. κατευθύνει με στρατιωτικά μέσα επίθεση εναντίον άμαχου πληθυσμού ως τέτοιου ή εναντίον αμάχων ατομικά, που δεν μετέχουν άμεσα στις εχθροπραξίες,

2. κατευθύνει με στρατιωτικά μέσα επίθεση εναντίον πολιτικών αντικειμένων, για όσο διάστημα αυτά προστατεύονται ως τέτοια από το διεθνές ανθρωπιστικό δίκαιο, ιδίως κτηρίων αφιερωμένων στη θρησκευτική λατρεία, την εκπαίδευση, την τέχνη, την επιστήμη ή σε αγαθοεργούς σκοπούς, ιστορικών μνημείων, νοσοκομείων και χώρων συγκέντρωσης ασθενών και τραυματιών, ανυπεράσπιστων πόλεων, χωριών, κατοικημένων περιοχών ή κτηρίων ή αποστρατιωτικοποιημένων ζωνών, καθώς επίσης εγκαταστάσεων και εξοπλισμών που η καταστροφή τους μπορεί να δημιουργήσει κίνδυνο προσώπων,

3. κατευθύνει επίθεση με στρατιωτικά μέσα εν γνώσει ότι αυτή θα προκαλέσει το θάνατο ή τον τραυματισμό αμάχων ή βλάβες πολιτικών αντικειμένων ή παρατεταμένες, μακροπρόθεσμες και σοβαρές ζημιές στο φυσικό περιβάλλον, οι οποίες θα ήταν σαφώς δυσανάλογες σε σχέση με το επιδιωκόμενο συγκεκριμένο και άμεσο συνολικό στρατιωτικό πλεονέκτημα,

4. χρησιμοποιεί πρόσωπο που προστατεύεται κατά το διεθνές ανθρωπιστικό δίκαιο ως ασπίδα προστασίας, για να αποτρέψει τον αντίπαλο από στρατιωτικές επιχειρήσεις εναντίον συγκεκριμένων στόχων,

5. προκαλεί τη λιμοκτονία άμαχου πληθυσμού ως μέθοδο διεξαγωγής πολέμου, αποστερώντας τον από τα αναγκαία προς επιβίωση εφόδια ή παρεμποδίζοντας, κατά παράβαση του διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου, την παροχή προμηθειών,

6. ως διοικητής διακηρύσσει ή απειλεί ότι δεν θα υπάρξει έλεος,

7. σκοτώνει ή τραυματίζει με δόλια τεχνάσματα άτομα που ανήκουν στις αντίπαλες ένοπλες δυνάμεις ή μαχητές της αντίπαλης πλευράς, τιμωρείται με κάθειρξη, αν η πράξη δεν τιμωρείται αυστηρότερα με άλλη ποινική διάταξη.

Άρθρο 13

Εγκλήματα πολέμου με χρήση απαγορευμένων μέσων διεξαγωγής του πολέμου.

1. Όποιος στο πλαίσιο διεθνούς ή μη διεθνούς ένοπλης σύρραξης χρησιμοποιεί: α) δηλητήριο ή δηλητηριώδη όπλα, β) βιολογικά ή χημικά όπλα, γ) σφαίρες που διασκορπίζονται εύκολα στο ανθρώπινο σώμα ή εκρήγνυνται, ιδίως σφαίρες με σκληρό περίβλημα που δεν καλύπτει πλήρως την βολίδα ή έχει εγκοπές, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών.

2. Αν η πράξη της πρώτης παραγράφου είχε ως επακόλουθο τη βαριά σωματική βλάβη ή το θάνατο άμαχου που προστατεύεται από το ανθρωπιστικό διεθνές δίκαιο, επιβάλλεται κάθειρξη τουλάχιστον δέκα ετών.

Άρθρο 14

Παράβαση του καθήκοντος επιτήρησης.

1. Στρατιωτικός διοικητής, ο οποίος, εκτός από την περίπτωση του άρθρου 6, με πρόθεση παραλείπει να ελέγξει με προσήκοντα τρόπο υφιστάμενό του, που βρίσκεται υπό τις διαταγές του ή τον εν τοις πράγμασι ασκούμενο επ' αυτού έλεγχο, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών, αν ο υφιστάμενος τελέσει ή επιχειρήσει αξιόποινη πράξη του παρόντος νόμου, εφόσον ο διοικητής μπορούσε να προβλέψει την τέλεση της και να εμποδίσει τον δράστη.

2. Πολιτικός προϊστάμενος, ο οποίος, εκτός από την περίπτωση του άρθρου 6, με πρόθεση παραλείπει να ελέγξει με προσήκοντα τρόπο έναν υφιστάμενο που

υπάγεται στον υπηρεσιακό ή τον εν τοις πράγμασι έλεγχο του, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών, για παράβαση του καθήκοντος επιτήρησης, αν ο υφιστάμενος τελέσει αξιόποινη πράξη του παρόντος νόμου, εφόσον ο προϊστάμενος μπορούσε να προβλέψει την τέλεση της και να εμποδίσει τον δράστη.

3. Η παράβαση του καθήκοντος επιτήρησης που οφείλεται σε αμέλεια τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι τριών ετών.

Άρθρο 15

Παράλειψη αναγγελίας εγκλήματος.

Στρατιωτικός διοικητής ή πολιτικός προϊστάμενος, ο οποίος παραλείπει να αναγγείλει αμελλητί στην αρμόδια για την έρευνα και δίωξη αρχή αξιόποινη πράξη που προβλέπεται στον παρόντα νόμο και τελέσθηκε από υφιστάμενο του τιμωρείται με φυλάκιση.

ΜΕΡΟΣ Β'

Διατάξεις δικονομικού δικαίου και δικαστικής συνεργασίας.

Ι. Δικονομικό δίκαιο.

Άρθρο 16

Αρμόδιο δικαστήριο

Αρμόδιο για την εκδίκαση των εγκλημάτων του παρόντος νόμου είναι το Τριμελές Εφετείο Αθηνών, ανεξαρτήτως της ιδιότητας του υπαιτίου.

Άρθρο 17

Δεδικασμένο.

Αν κάποιος έχει δικαστεί αμετάκλητα από το Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο, δεν μπορεί να ασκηθεί και πάλι σε βάρος του ποινική δίωξη για την ίδια πράξη, ακόμα κι αν δοθεί σ' αυτήν διαφορετικός νομικός χαρακτηρισμός. Αν ασκηθεί ποινική δίωξη, κηρύσσεται απαράδεκτη λόγω δεδικασμένου.

Άρθρο 18

Αναστολή παραγραφής.

Η προθεσμία παραγραφής άλλων κακουργημάτων, εκτός από αυτά που περιέχονται στον παρόντα νόμο, αναστέλλεται για το χρονικό διάστημα που μεσολαβεί μεταξύ

της παράδοσης του προσώπου στο Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο μέχρι την αθώωση του από αυτό ή την έκτιση της ποινής που του επιβλήθηκε. Στην περίπτωση αυτή, δεν ισχύει ο χρονικός περιορισμός της αναστολής του άρθρου 113 παρ.3 εδ. α' Π.Κ.

Άρθρο 19

Ανακριτικές πράξεις.

1. Για τα κακουργήματα του παρόντος νόμου επιτρέπεται η διενέργεια των ανακριτικών πράξεων του άρθρου 253 Α παρ.1 ΚΠΔ, εφόσον συντρέχουν οι προβλεπόμενες σε αυτό προϋποθέσεις.
2. Για την διενέργειά τους, καθώς και για το απολύτως αναγκαίο χρονικό διάστημα που απαιτείται για την επίτευξη του επιδιωκόμενου σκοπού, αποφαινεται με ειδικά αιτιολογημένο βούλευμα το Συμβούλιο Εφετών Αθηνών μετά από πρόταση του Εισαγγελέα. Σε εξαιρετικά επείγουσες περιπτώσεις την έρευνα μπορεί να διατάξει ο εισαγγελέας ή ο ανακριτής. Στην περίπτωση αυτή, ο εισαγγελέας ή ο ανακριτής είναι υποχρεωμένοι να εισαγάγουν το ζήτημα στο δικαστικό συμβούλιο μέσα σε προθεσμία τριών ημερών. Διαφορετικά, η ισχύς της σχετικής διάταξης παύει αυτοδικαίως με τη λήξη της τριήμερης προθεσμίας.
3. Κάθε στοιχείο ή γνώση που αποκτήθηκε κατά την διενέργεια των αναφερόμενων στην παράγραφο 1 ανακριτικών πράξεων μπορεί να χρησιμοποιηθεί μόνο για τους λόγους που όρισε το δικαστικό συμβούλιο. Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται τα στοιχεία αυτά ή οι αποκτηθείσες γνώσεις να χρησιμοποιηθούν για τη βεβαίωση εγκλήματος αυτού του νόμου ή εγκλήματος των άρθρων 187 και 187Α Π.Κ. και τη σύλληψη των δραστών, εφόσον το δικαστικό συμβούλιο αποφανθεί ειδικά γι' αυτό.

II. Δικαστική συνεργασία.

Άρθρο 20

Αίτηση παράδοσης στο Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο.

1. Η αίτηση για παράδοση εκζητούμενου στο Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο συντεταγμένη στην αγγλική γλώσσα και σε επικυρωμένη μετάφραση στην ελληνική, απευθύνεται στον Υπουργό Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, ο οποίος τη διαβιβάζει στον Εισαγγελέα Εφετών Αθηνών.
2. Η αίτηση συνοδεύεται, τουλάχιστον, από τα ακόλουθα έγγραφα:
  - α. Στοιχεία που αποδεικνύουν την ταυτότητα του κατηγορουμένου, όπως ακριβή περιγραφή των χαρακτηριστικών του, φωτογραφία ή δακτυλικά αποτυπώματα ή άλλο αποδεικτικό μέσο,

β. Επικυρωμένο αντίγραφο του εντάλματος σύλληψης και συνοπτική περιγραφή της πράξης,

γ. Επικυρωμένο αντίγραφο του κατηγορητηρίου ή της καταδικαστικής απόφασης.

3. Σε περίπτωση επείγοντος, τα στοιχεία αυτά μπορούν να μεταβιβασθούν και με κάθε μέσο που αφήνει γραπτό ίχνος. Σε κάθε περίπτωση, η αίτηση διαβιβάζεται επίσης κατά τα οριζόμενα στην πρώτη παράγραφο του άρθρου αυτού.

4. Σε περίπτωση συρροής αιτήσεων για παράδοση στο Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο και σε άλλο δικαστήριο ή συρροής με ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης ή με αίτηση έκδοσης σε άλλο κράτος, εφαρμόζονται οι διαδικασίες του άρθρου 90 του Καταστατικού του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου.

Άρθρο 21

Σύλληψη του εκζητουμένου.

1. Ο Εισαγγελέας Εφετών Αθηνών, μόλις παραλάβει την αίτηση, διατάσσει τη σύλληψη του εκζητουμένου, ο οποίος οδηγείται ενώπιον του χωρίς αναβολή. Ενημερώνει αμέσως τον συλληφθέντα για την ύπαρξη και το περιεχόμενο της αίτησης, καθώς και για το δικαίωμα του να παρίσταται με συνήγορο και διορίζει αυτεπαγγέλτως διερμηνέα, αν ο εκζητούμενος δεν γνωρίζει επαρκώς την ελληνική γλώσσα. Αν ο εκζητούμενος δεν παρίσταται με συνήγορο, ο Εισαγγελέας είναι υποχρεωμένος να διορίσει αυτεπαγγέλτως συνήγορο.

2. Σε περίπτωση αμφισβήτησης της ταυτότητάς του, ο συλληφθείς μπορεί να προσφύγει στο Συμβούλιο Εφετών εντός δύο (2) εργασίμων ημερών από τη σύλληψή του.

3. Το Συμβούλιο Εφετών συνεδριάζει δημόσια με τριμελή σύνθεση το αργότερο εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την ημέρα της σύλληψης και αποφαινεται εντός δέκα (10) ημερών. Ο συλληφθείς καλείται ενώπιον του Συμβουλίου Εφετών πριν από τρεις (3) ημέρες.

Άρθρο 22

Απόφαση για παράδοση στο Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο.

1. Το Συμβούλιο Εφετών μετά από την εξέταση του συλληφθέντος, αν εμφανίστηκε, και αφού ακούσει τον Εισαγγελέα και τον συλληφθέντα ή το συνήγορο του, αποφασίζει αιτιολογημένα για την αίτηση παράδοσης και αποφαινεται:

α) για το αν ο συλληφθείς είναι το ίδιο πρόσωπο με εκείνον του οποίου ζητείται η παράδοση,

β) για το αν το πρόσωπο συνελήφθη σύμφωνα με τη νόμιμη διαδικασία,

γ) για το αν τα δικαιώματα του προσώπου έγιναν σεβαστά, ιδίως το δικαίωμα παράστασης με δικηγόρο και διερμηνέα, εφόσον πρόκειται για πρόσωπο που δεν ομιλεί την ελληνική,

δ) για το αν το έγκλημα που αποδίδεται στον συλληφθέντα ή, εφόσον υπάρχει καταδικαστική απόφαση, το έγκλημα για το οποίο καταδικάστηκε, είναι από εκείνα για τα οποία επιτρέπεται σύμφωνα με τον παρόντα νόμο η παράδοση.

2. Το Συμβούλιο Εφετών μπορεί να διατάξει συμπληρωματικές αποδείξεις ως προς τα στοιχεία της παραγράφου 1, αναβάλλοντας την οριστική απόφαση το πολύ για δεκαπέντε (15) ημέρες.

3. Κατά της οριστικής απόφασης του Συμβουλίου Εφετών επιτρέπεται σε αυτόν του οποίου ζητείται η παράδοση και στον Εισαγγελέα να ασκήσουν έφεση ενώπιον του Αρείου Πάγου μέσα σε τρεις (3) ημέρες από τη δημοσίευση της απόφασης. Για την έφεση συντάσσεται έκθεση από τον Γραμματέα Εφετών.

4. Ο Άρειος Πάγος αποφαινεται σε συμβούλιο μέσα σε δέκα (10) ημέρες με ανάλογη εφαρμογή των άρθρων 448 και 450 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

5. Αυτός του οποίου ζητείται η παράδοση κλητεύεται αυτοπροσώπως ή μέσω του αντικλήτου του τουλάχιστον τρεις (3) ημέρες πριν από τη συζήτηση με τη φροντίδα του Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου.

6. Το Συμβούλιο Εφετών μπορεί σε κάθε στάδιο της διαδικασίας να διατάξει την προσωρινή απόλυση του συλληφθέντος κατά τους όρους του άρθρου 59 παράγραφοι 3-6 του Καταστατικού του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου. Η διάταξη του άρθρου 449 παράγραφος 2 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας εφαρμόζεται αναλόγως. Αν ασκηθεί έφεση, αρμόδιο είναι το Συμβούλιο του Αρείου Πάγου.

Άρθρο 23

Παράδοση στο Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο.

1. Αν ο Άρειος Πάγος αποφασίσει την παράδοση, η απόφαση εκτελείται το αργότερο εντός ενός (1) μηνός από την απαγγελία της. Στην περίπτωση αυτή ο Εισαγγελέας Εφετών υποβάλλει την απόφαση μαζί με τον σχετικό φάκελο στον Υπουργό Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, ο οποίος μεριμνά για την εκτέλεση της.

2. Αν εντός τριών (3) μηνών από τη σύλληψη δεν εκδοθεί αμετάκλητη απόφαση για την παράδοση, ο συλληφθείς απολύεται.

Άρθρο 24

Προσωρινή σύλληψη.

1. Σε επείγουσες περιπτώσεις ο Εισαγγελέας Εφετών διατάσσει την προσωρινή σύλληψη του προσώπου, μετά από αίτημα του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου και πριν ακόμη υποβληθεί η αίτηση για παράδοση.

2. Η αίτηση για προσωρινή σύλληψη γίνεται με οποιοδήποτε μέσο αφήνει γραπτό ίχνος και περιλαμβάνει τα εξής:

α) Πληροφορίες ως προς την περιγραφή του εκζητούμενου προσώπου, επαρκείς για να προσδιορίσουν την ταυτότητά του καθώς και πληροφορίες ως προς τη διαμονή του,

β) Συνοπτική περιγραφή των εγκλημάτων για τα οποία ζητείται η σύλληψή του καθώς και των πραγματικών περιστατικών που φέρονται να στοιχειοθετούν τα εγκλήματα αυτά, συμπεριλαμβανομένων, εφόσον είναι εφικτό, της ημερομηνίας και του τόπου τέλεσής τους,

γ) Δήλωση για την ύπαρξη εντάλματος σύλληψης ή καταδικαστικής αποφάσεως κατά του προσώπου αυτού, και

δ) Δήλωση ότι θα ακολουθήσει η υποβολή αίτησης για παράδοση του προσώπου αυτού.

3. Αν το αργότερο μέσα σε 30 ημέρες από τη σύλληψη, δεν υποβληθεί η κατ' άρθρο 22 αίτηση για παράδοση, ο προσωρινώς συλληφθείς απολύεται.

4. Η διαδικασία του άρθρου 23, παράγραφοι 2-3 εφαρμόζεται και στην περίπτωση αυτή.

Άρθρο 25

Προσωρινή παράδοση στο Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο.

1. Ο συλληφθείς μπορεί, με απόφαση του Συμβουλίου Εφετών και μετά από αίτημα του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου, να παραδοθεί προσωρινά σε αυτό προκειμένου να αναγνωρισθεί η ταυτότητα του ή για τη λήψη κατάθεσης ή παροχής άλλης συνδρομής, εφόσον ο ίδιος συναινέσει προς τούτο γνωρίζοντας πλήρως τις νομικές συνέπειες της πράξης και υπό τους όρους που μπορεί να συμφωνηθούν μεταξύ των αρμόδιων Ελληνικών Αρχών και του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου.

2. Το πρόσωπο που μεταφέρεται παραμένει υπό κράτηση και επιστρέφεται στις Ελληνικές Αρχές αμελλητί μόλις εκπληρωθεί ο σκοπός της μεταφοράς.

Άρθρο 26

Διαβουλεύσεις με το Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο.

Ο Υπουργός Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, σε συνεργασία με τον Υπουργό Εξωτερικών, διαβουλεύονται με το Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο σε όλες τις περιπτώσεις που αυτό προβλέπεται από το Καταστατικό του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου ή απαιτείται από τις ειδικές περιστάσεις της υπό κρίση υπόθεσης και ιδίως:

α) όταν η αποκάλυψη πληροφοριών ή εγγράφων σε κάθε στάδιο της διαδικασίας ενώπιον του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου ή κατά την παροχή δικαστικής συνδρομής σε αυτό θίγει την εθνική ασφάλεια, κατά τα οριζόμενα στα άρθρα 72 και 93 παράγραφος 4 του Καταστατικού του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου.

β) όταν η εκτέλεση του συγκεκριμένου μέτρου συνδρομής που αιτείται το Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο αντιβαίνει σε θεμελιώδη νομική αρχή γενικής εφαρμογής της ελληνικής δημόσιας τάξης, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 93 παράγραφος 3 του Καταστατικού του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου.

γ) όταν η αίτηση για παράδοση προσώπου στο Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο ή για παροχή δικαστικής συνδρομής σε αυτό συγκρούεται προς τις υποχρεώσεις της Ελληνικής Δημοκρατίας έναντι τρίτου κράτους ή της διπλωματικής ασυλίας προσώπου ή περιουσίας τρίτου κράτους, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 98 του Καταστατικού του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου.

δ) όταν το πρόσωπο, του οποίου ζητείται η παράδοση στο Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο, προβάλλει αντιρρήσεις με βάση την αρχή *ne bis in idem*, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 89 παράγραφος 2 του Καταστατικού του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου.

ε) όταν το πρόσωπο, του οποίου ζητείται η παράδοση στο Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο, διώκεται ήδη από τις ελληνικές αρχές ή εκτίει ήδη ποινή για έγκλημα διαφορετικό από αυτό για το οποίο ζητείται η παράδοση του, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 89 παράγραφος 4 του Καταστατικού του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου.

Άρθρο 27

Μεταφορά παραδιδόμενου προσώπου μέσω του ελληνικού εδάφους.

Ο Υπουργός Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων επιτρέπει τη μεταφορά μέσω του ελληνικού εδάφους προσώπου που παραδίδεται στο Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο από άλλο κράτος, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 89 παράγραφος 3 του Καταστατικού του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου.

Άρθρο 28

Αιτήσεις για διενέργεια ανακριτικών πράξεων.

1. Η αίτηση του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου ή του Εισαγγελέα αυτού για διενέργεια ανακριτικών πράξεων απευθύνεται στον Υπουργό Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων στην αγγλική γλώσσα και σε επικυρωμένη μετάφραση στην ελληνική, ο οποίος τη διαβιβάζει στον Εισαγγελέα Εφετών Αθηνών.
2. Ο Εισαγγελέας Εφετών Αθηνών ζητεί τη διενέργεια των πράξεων αυτών από ειδικό Εφέτη-Ανακριτή, ο οποίος ορίζεται από το όργανο που διευθύνει το Εφετείο.
3. Ο Εφέτης Ανακριτής μπορεί να μεταβαίνει, μετά από άδεια του Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου, και εκτός της περιφέρειας του Εφετείου προς διενέργεια ανακριτικών πράξεων ή να αναθέτει τη διεξαγωγή τους σε τακτικό ανακριτή του οικείου Πρωτοδικείου.
4. Οι ανακριτικές πράξεις διενεργούνται σύμφωνα με το ελληνικό δίκαιο. Κατ' εξαίρεση, ο Εισαγγελέας Εφετών Αθηνών μπορεί να επιτρέπει σε πρόσωπα που προσδιορίζονται στην αίτηση να είναι παρόντα και να παρέχουν τη συνδρομή τους στη διαδικασία εκτέλεσης.
5. Για την άρση του απορρήτου των ανταποκρίσεων και των επικοινωνιών, καθώς και για την άρση του τραπεζικού απορρήτου εφαρμόζονται αντιστοίχως οι διατάξεις του ν. 2225/1994 (ΦΕΚ Α' 121) και του ν. 2331/1995 (ΦΕΚ Α' 173) , όπως εκάστοτε ισχύουν.

Άρθρο 29

Κλήτευση προσώπων ενώπιον του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου.

1. Η κλήση προσώπου προς εμφάνιση ενώπιον του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου, υπό τους όρους του άρθρου 58 παράγραφος 7 του Καταστατικού του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου, επιδίδεται στο πρόσωπο, στο οποίο απευθύνεται, από τον Εισαγγελέα Πρωτοδικών του τόπου της κατοικίας του.

2. Οι κλήσεις των μαρτύρων και των πραγματογνωμόνων διαβιβάζονται από το Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο στο Υπουργείο Δικαιοσύνης και επιδίδονται στο πρόσωπο στο οποίο απευθύνονται από τον Εισαγγελέα Πρωτοδικών του τόπου της κατοικίας του.

3. Οι μάρτυρες και πραγματογνώμονες που καλούνται με τον πιο πάνω τρόπο και δεν εμφανίζονται αδικαιολόγητα προσάγονται βιαίως στο Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο, εφόσον ζητηθεί αυτό, και παραδίδονται στις ολλανδικές αρχές.

Άρθρο 30

Πληροφόρηση του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου

Οι αρμόδιες ελληνικές αρχές χορηγούν στο Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο πιστοποιητικά ποινικού μητρώου και κάθε άλλη σχετική πληροφορία που θα ζητηθεί από αυτό για τις ανάγκες συγκεκριμένης ποινικής υπόθεσης, υπό τους ίδιους όρους που τα στοιχεία αυτά παρέχονται στις ελληνικές δικαστικές αρχές.

Άρθρο 31

Εκτέλεση της ποινής.

1. Αν το Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο ορίσει, κατ' εφαρμογή του άρθρου 103 του Καταστατικού του, ως τόπο εκτέλεσης της ποινής την Ελλάδα, ο Υπουργός Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων διαβιβάζει την αποσταλείσα δικογραφία στον Εισαγγελέα Εφετών Αθηνών, ο οποίος την εισάγει στο Τριμελές Εφετείο Αθηνών προς αναγνώριση της απόφασης και προσαρμογή της ποινής.

2. Το Τριμελές Εφετείο Αθηνών αναγνωρίζει την απόφαση του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου και διατάσσει την εκτέλεση της επιβληθείσας στερητικής της ελευθερίας ποινής προσαρμόζοντας αυτή:

α) σε ισόχρονη φυλάκιση, αν αυτή δεν υπερβαίνει τα πέντε (5) έτη,

β) σε ισόχρονη πρόσκαιρη ή και ισόβια κάθειρξη, κατά περίπτωση, αν πρόκειται για μεγαλύτερες ποινές.

3. Η ποινή της πρόσκαιρης κάθειρξης δεν μπορεί να υπερβεί σε καμία περίπτωση τα είκοσι πέντε (25) έτη.

4. Το Τριμελές Εφετείο Αθηνών αναγνωρίζει και διατάσσει την εκτέλεση χρηματικών ποινών και μέτρων δήμευσης καθώς και την τυχόν διαταχθείσα αποζημίωση του θύματος, προσαρμόζοντας αυτές στις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις του ελληνικού δικαίου.

5. Η ποινή εκτελείται κατά τις διατάξεις της ελληνικής νομοθεσίας και πάντοτε υπό την εποπτεία του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου, κατά τα οριζόμενα στα άρθρα 106 και 110 του Καταστατικού του.

6. Καταδικασθείς που κρατείται στην Ελλάδα δεν υπόκειται σε δίωξη ή τιμωρία ή έκδοση σε τρίτο Κράτος για συμπεριφορά που έλαβε χώρα πριν από την παράδοσή του στις Ελληνικές Αρχές, εκτός αν αυτή η δίωξη, τιμωρία ή έκδοση έχει εγκριθεί από το Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο μετά από αίτηση της Ελληνικής Δημοκρατίας, κατά τα οριζόμενα ειδικότερα στο άρθρο 108 του Καταστατικού του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου.

7. Η επικοινωνία μεταξύ του καταδικασθέντος και του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου είναι ακώλυτη και εμπιστευτική.

Άρθρο 32

Η εφαρμογή των διατάξεων του νόμου αυτού δεν μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα την προσβολή θεμελιωδών δικαιωμάτων και αρχών που αναγνωρίζονται και προστατεύονται από το Σύνταγμα και την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου.

Άρθρο 33

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από την δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.